

ЗАКАНЧЭННЕ

Мы расказалі аб некаторых выкапнёвых рэчах, якія часта трапляюцца ў культурным слоі нашых гарадоў і мястэчак. Вядома, гэтыя рэчы далёка не ўся тагачасная матэрыяльная культура, а толькі невялікая яе частка. Найбольш каштоўныя рэчы, асабліва зробленыя з каштоўных металаў, вельмі рэдка трапляюць у культурны слой. Тыя ж скарбы з манет дайшлі да нас толькі таму, што гаспадар па нейкай прычыне не змог іх забраць.

Як мы ўжо ўпаміналі, у сляях 15–17 ст., як правіла, дрэнна захоўваюцца вырабы з дрэва і скуры. Заўважана, што для добрага іх захавання патрэбна, каб над гэтымі рэчамі ляжаў слой шчыльнай зямлі таўшчынёй не менш як 2 м. На такой глыбіні рэчы не падлягаюць рэзкаму ваганню тэмпературы і вільготнасці, як гэта бывае ў верхнім слоі.

Наяўнасць пастаяннага хіміка-фізічнага асяроддзя спрыяе доўгаму захаванню арганічных матэрыялаў. Такія спрыяльныя ўмовы ўтварыліся на тэрыторыі многіх нашых старажытных гарадоў, дзе маюцца магутныя культурныя наслаенні. Пад час раскопак тут знаходзяць надзвычай цікавыя вырабы са скуры (ад абутку да амуніцыі) і дрэва (ад абчасаных бяргвенняў да цацачных мячоў), а таксама зерне і сцябліны розных раслін.

На развітанне яшчэ раз напамнім чытачам, што вартасць старажытных рэчаў вызначаецца не коштам у грашах, а той гістарычнай інфармацыяй, якую рэчы ўтрымліваюць. Сябры, дапамажыце археолагам і гісторыкам у іх цяжкай працы! Прыносьце ў музей усё, што Вам здаецца старажытным і вартым увагі. Гэта таксама ўклад у вывучэнне гісторыі роднага краю і шанаванне памяці нашых з Вамі продкаў.

